

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita S. Sulpitii Cognomento Pij Bituricensis Episcopi, ex ea quæ est apud F. Lauren. Surium, optima fide. Desijt ab humanis Anno Incarnati verbi 594. Childeberti verò Francor. Regis 16.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

VITA S. VLPITII COGNOMENTO

P^{ri}ncipalis Episcopi, ex ea quæ est apud F. Laurentium. Surium, optima fide. Desijt ab humanis Anno Incarnati verbi 594. Childeberti verò Francor. Regis 16.

Vide G. Bar. in Not. Martyr. Rom. Item Tom. 7. Ann. & c.

VLPITIVS quamvis claris admodum natalibus ortus, & regio splendore enutritus, magnas haberet ad omnem peccandi licentiam occasiones, tanta tamen à primis annis Christi militiam complexus est constantia, ut ad extremum vite spiritum, egregia eam virtute, pietateque curatus sit. Et erat sanè tam ardens & excelens in eo capeffendæ religionis cupido, & feruor spiritus, ut eius causa, si oblata fuisset à persecutore occasio, vltro se supplicij obiecisset. Cæpit interim ad omnem se virtutem exercere, & artium maximarum disciplinis animum excolere, & tamen eximij sapientiæ & virtutum omnium exemplis florere, ut passim tam senes, quam iuuenes ad eum confluere, quò admirandam eius doctrinam, cælesti quadam suavitate mixtam, auribus haurirent, & perfectam vitam, quam studiosè sectabatur, institutionem imitarentur.

17. Ianuarij.
Eius genus clarum.

Feruo spiritus.

Præter alias, quas indefesso studio exercebat, virtutes, incredibili quodam amore erga pauperes & inopes flagrabat, ut eorum curam non secus, quam pater filiorum, susceperit. In vinculis coniectos non modo orationis suavitate ad patientiam erudiebat, verum etiam opera sua & officio ex carcerum squalore liberabat. Diem itaque totam proximorum salutis, noctem vero precibus consecrabat. Erat haud procul à domo patris templum quoddam quod mutata veste

Eximia illius cura erga pauperes & viactos.

(vt omnem inanis gloriæ occasionem vitare frequentabat. Accidit autem, vt cum nocte quadam, cum duobus puerulis precibus in eo vacaret, duo teterrimi & immanes spiritus, apprehenderunt pueros per vim extrahere nitentur; qui sub clamore opem implorantes, periculum in quo versabantur tremendo eiulatu significabant. Quod vir sanctus à mentis attentione auocatus demones vidit, & protinus expresso contra eos crucis signo in fugam vertit,

Crucis signo pellit demones.

Ex eo tempore Sathan summis inuidiis hinc concitatus: quibuscunque potuit machinatus oppugnauit, quem ille non modo contempserat, tanta etiam virtute contriuit, vt ex obsessis pueris fugaret: & ægros suis precibus ab omni læge curaret: quanquam verò hæc omnia occulte gereret & enixè operam daret, ne ad populares mererent aures, virtutis tamen splendor tam studio occultari non potuit: quin radij hinc inde in vultu eius erumperent. Vnde Bituricensis antistes eius viri sanctitate, publicum ei docendi munus ecclesia detulit. In Leuiticum igitur ordine constitutus, & doctrina & signorū virtute in diebus

Miracula.

Fuit is Remigius iuxta Baron. Fit Leuita.

Habet Surius Clotarium, sed Baronius censet factū, sub Guthrāno Frac. rege. Annal. tom. 7. & in Not. Mart. Rom. Matth. 6. Psalm. 33.

rius effulsit: prorsus vt Rex eum ab Antistite sua suorumque salute in castris postularet. Atque ibi verò, cum ei; eiusque comitatu assignata essent, in triduum assignata essent, ille vnus die tantis expensis, cætera pauperibus erogauit. Quod conturbatis familiaribus, & famem timentibus, ille diuino confisus promisso quæso, inquit illi, oculos ad Deum referte, eiusque regnum & stitiam primū quærite, & omnia apponentur vobis; Recordamini istius propheticū: loquens autem Dominum non minuentur omnia bonis, sed malis nihilominus trepidantibus de anno, &

subito tanta ad eum copia allata est, vt erogata multiplicato scenore, se recepisse citra iactantiam gloriaretur.

Inter hæc † Clotarius rex lethali corripitur morbo; regina non solum in lachrymis mœsta, viri sui casum deplorante, sed & monilia abijiciente, vestes lacerante, capillos vellente, genas discerpente regemq; haud aliter quã extinctũ lamentante. Omnis regia, lachrymis luctuq; fœdata silentio mœrebat extremo, exigua quadam spe in precibus viri Dei reposita. At Sulpitius & regine & procerum per motus lachrymis, ad preces confugit, toto quintiduo omnis alimenti expers, cum interim deplorata regis nunciatur salus.

Illo, nihilominus perseverante, & vigilias incedamque prosequente, oratores veniunt proceres, vt se vigilijs & ieiunijs macerare desinat; de regis enim salute conclamatum esse. Quibus fortiter resistens vir sanctus. Confidite, inquit, nam septimo ieiuniorum die, vna cum principe sanitati restituro, cibum capiam. Hoc responso, dubio

animum animi, expectatione septimi diei pendent. Quo aduentante, rex repente conualescens, incredibili optimatum omnium gaudio, cum honorifice conuivio excepit. Quæ res admirabilem ei apud summos infimosq; auctoritatem conciliavit, ita vt Antistite è vita sublato, summa omnium voluntate ad illud honoris fastigium eueheretur.

Ille vero fastigium magno conscendens fastidio non honori sed oneri suas submitit ceruices: ieiuniorum, vigiliarum, laborumq; omnium pro ecclesia patientissimus. Fessa laborib. membra nõ molli strato, sed storea cilicio constrata laxabat.

Erant in eo virtutes sanè eximie, admirandaque castimonia clara, quibus tantum apud po-

X. 3 pulum

Gunthiam-
nus.

Suis preci-
bus regem
deploratum
sanitati re-
stituit.

Remigio
nepè iuxta
Baton.

Fit Episco-
pus.

Conuertit
multos In-
dicos,

pulum, Iudaica perfidia contaminatum potuit
eorum plurimi, detestata perfidia, ad Christi gratiam
supplices confugerent: & scelerum fordes vi-
tali fonte libenter abluerent. Quos enim doctri-
na non mouebat, admota signorum virtute tan-
quam ariete, protinus sternebat.

Exeitat mor-
te puerum,

Oppresserat dira fames omnes Aquitanie pro-
uincias, cum puer quidam suorum ope destitutus
& extrema inedia confectus, ad Pontificis misericordiam
confugit supplex. Qui pro ingenitae sibi clemetia eum
Oeconomo sedulo commenda-
uit. At ille negotiorum multitudi-
ne obrutus, ut sic, negligentius habuit, ita ut frigus &
inedia confectus, vix ad sepulturam elatus fuisset,
cum episcopus de puero inquireret. Oeconomus
de concredito sibi pignore male conscius, quum
reliquum erat, admissi criminis veniam postulauit.
Vir autem Dei in suum se cubile recipiens
obfirmato in preces & vigiliis animo non prostratus
in publicum prodijt, quam puer vitali spiritu re-
sumpto: sanus obambulare. Non fuit hoc in-
mensum viro sanctissimo, ut vel defunctos susci-
ret, vel calamitosi optata salutem daret. Erant
Virissonensium agello gurges quidam, daemones
bus sacer, in quo plurimi insidijs eorum circum-
uenti, miserabiliter interierant. Viro autem san-
cto illuc forte iter habente incolae loci calamita-
tem suam lugubri oratione exposuerunt. Quo
commotus, chrisma oleo & aqua mixtum, cuius
dam suo tradidit discipulo, praecipiens ut manum
meam haesitabundus in aquas mitteret, cum ea verborum
rum prolatione, qua olim Eliseus contra aquarum
sterilitatem usus fuerat; Sanaui aquas & non est
in ijs vltra mors neque sterilitas. Quo facto, salu-
tares aquae, fugatis confestim daemones, insuper
piscium scatuere. Verum enim vero fuge-

Sero chris-
mate demo-
ne pellit.

4 Reg. 2.

ens è gurgite malignus, acrem protinus vindictã
 meditari, florentis ecclesiã pacem interturbare,
 intestinis bellis lacerare. Nam Galliarum quidẽ
 rex hoc dæmonis afflatus sibilo, |per fas perq; ne-
 fas, ab Ituricensi clero ingentem pecuniã vim ex-
 torquere meditabatur. Missus ab eo ex familiariti-
 bus quidam, homo bifida lingua, exitiale vibrans
 venenum incautum populum in miseram seruitu-
 tem redigere cogitabat. Ille verò sui Pontificis
 cõnfa patrocinio, opem eius flebili voce implo-
 ravit: obtestãs ne desolatis ovibus pius pastor sub-
 uenire grauairetur. Nec spreuit suorum preces pi-
 entissimus antistes, sed indictõ omnibus ieiunio
 antè omnia blandis monitis regis familiarem ag-
 gressus est. Cumq; ille spretis viri sancti monitis
 magis in super insoleceret, populumq; exagitaret,
 ad cõsuetã orationum confugiens præsidiã à Deo
 obtinuit, quod pertinax homo negabat. Post pre-
 ces enim lachrymasq;e, nihil de Christi miseri-
 cordia hæsicans, Ebregesilum eximia sanctitate so-
 litarium, ad regem destinavit, qui, redarguta ipsi
 us crudelitate, repentinum ei interitum nuncia-
 bat: ut ad meliorem se protinus frugẽ reciperet,
 subditõ que iniqua exactione opprimere desine-
 ret. Rex sanctissimi viri comminatione grauiter
 percussus, in lachrymas effusus est, abiectaq; pur-
 pura verè pœnitens, non modo ab exactione ces-
 savit, sed & populũ nouis priuilegijs exhilaravit.
 Exactor autẽ in nefario opere pertinaci contentio-
 ne persistens, populũq; ad defectionis insup scelus
 sollicitas, cita morte, cũ ppetua infamiq; nota pœ-
 nas dedit. O verè beatum antistitem, qui
 aduersus hostiles inimicorum furores, nun-
 quam se vel armis, vel manu defendit sua, sed ie-
 iunijs & vigilijs continuis ira hostiles impetus

Dæmon ipse
 us ecclesiã
 turbare ni-
 titur.

Ebregesilli-
 nus eremita

Rex moni-
 tus à Sulpi-
 cio antistite
 publicè pœ-
 nitet.

Diuturnitas
 punitur ex-
 actor inso-
 lens.

Arma spiri-
 tualia.

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

prostravit: ut semper victoriam cum ampliore
sanctitatis opinione, & ecclesie totius edificatio-
ne reportaret. Porro si nos multiplices eius in
omni genere virtutes commemorare velimus, ex
pre sermonis inopia poterimus, nec fidem discipulis
nostris habituri sunt, nisi qui suis ea oculis per-
xerunt.

Divina vi-
tio in furo-
rem.

Quadam nocte homo scelestus, & inops, in po-
nu beati viri se per vim ingerens, furto, quodam
indè auferre nitentur. Sed cum perpetrato cri-
mine in tutum se recipere vellet, omnem liber-
eundi facultatem ablatam, & tanquam cæce
yndique se conclusum vidit. Tota igitur nocte
rabundus, qui facilem sibi aditum parauerat, et
itum invenire omnino non potuit. Sole incens-
suis radios spargentes, vir Dei vnum è suis custo-
diis ad se accitum ad cellam misit penitentem, ut
si quem illic offenderet multa lassitudine fru-
gatum, & quasi nexibus quibusdam, irretitum
indè educeret. Abijt ille è vestigio, socioque
adiuncto, cum hominem ambo vellent copio-
sè hendere, ille instar anguille ex eorum manibus
mira lubricitate elapsus est, sed cum in flagran-
tissimo deprehensum, tuxibus yndique vallatum
se cerneret, malletque repentina morte perire,
quam acerbis flagitij pœnas luere, in puteum
octoginta ferè cubitorum altum, se precipitem
dedit: interim nihilominus in ipso puteo beati vi-
tistis suffragia implorans. Mox igitur vir sanctus
eum aduolat, & puerum funibus alligatum, ex
precipitatum demittit, ut diligenter apprehen-
sum secum educat. Clamantibus verò cunctis, vir
iam planè deploratâ, pergit vrgere vir sanctus,
puer ipsius iussa sine mora capeffat. Descendit
tur famulus, signo ab Episcopo impresso man-
tus at

In puteum
altissimum
insiliens,
manet in-
scolumis.

quæritque incolumem, quem iam omnes ex-
 jectum arbitrabantur; iniectiſq; illi funibus sur-
 ſum vnâ ſecû attrahit. Accurrit ad hui⁹ rei ſpecta-
 culum vniuerſa penè ciuitas. Fit vnus omniû plau-
 ſus & gratulatio, miranturque ſoſpitem, quem in
 tantam profunditatem per præceps collapsum,
 omni vitali ſpiritu proſus deſtitutum exiſtima-
 uerant. At miſer ille ſui ſcleris conſcientia con-
 fuſus, ad ſancti Pontificis ſe pedes proſternens,
 petit malefici veniam. Ille verò pietatis viſceri-
 bus affluens, ignoſcit celeriter; addit etiam vitæ
 ſuſtinentiæ neceſſaria, crebroque admonet, vt
 petere malit, quàm rapere, & ex beneficio potiùs
 alieno, quàm furto ſuo ſibi parare vitæ ſubſidia.
 Diſcimus ex his, ſancti viri perfectam humilita-
 tem benignè faciendi diſciplinam, cum ſumma
 manuſuetudine coniunctam, & ſanctam ſimplici-
 tatem in ſigni prudentiæ laude ornatam. Neque
 minor in eo fuit paciëntiæ & longanimitatis laus
 vt ſequentiâ declarabunt.

Diaconus quidam cum ab illo in patriam re-
 currendi copiam poſtularet, & vir Dei longinqui
 itineris occasione periculum ei metueret, noluit
 ei diſcedendi poteſtatem facere. Ille verò ſpiritu
 ſuperbiæ agitataus, in ipſa nocte arrepto vehicu-
 lo, celeriter fugam arripuit, ſed miſer ex citate
 percuſſus, poſt multos tota nocte vltro citroque
 euolutos labores, mane ſe eodem in loco, vnde
 auugerat, conſtitutum videt. Denique à ſacerdo-
 te ſanctiſſimo, quem nihil horum latuiſſe puto,
 veniam ſupplex petit, cuiusque adhærens genibus;
 tota rei geſte ſeriem exponit. Vir pius, nihil eius
 peritatus pernicacia, libenter ignoſcit culpam ag-
 noſcenti.

Multas vir Dei pertulit ab antiquo hoſte inſi-
 dias,

Eximia Sul-
 pitij benigni-
 tas in per-
 diros & cala-
 mitoſos.

Inobedi-
 tia caſtiga-
 tur.

diar, multas infestationes, quas tamen inuincibilis mentis constantia & infra pietate semper eluit. Miserat quandoque puerum quendam, Anselmum nomine, mira ingenij & morum simplicitate praeditum, ad locum quendam, vbi fratribus & pueribus victui necessaria praepararet. Porro de-

Demon eius famulum atrociter egedit.

mon pijs sancti viri institutis vehementer rebellans, puerum illum in via e curru exturbatum flagris tam crudeliter cecidit, vt semiuivum inter tres domum reportarent. Cum ea res ad inuicibilis sancti Pontificis pertineret, nemo ei, quid ager-

S. Sulpitius elaret prophetia spiritu.

esse, voluit indicare. Tandem diuinitus edocuit (habebat enim etiam prophetiae spiritum) cum puerum continuis decem diebus caecum mutuumque permanere videret, membrisque omnibus praetenuis, in vltimum vitae discrimen adductum, lacrymas praedolore continere non potuit, & grauiter tantis miserae suae ouicula dolores ferens, se mi se prostravit, enixe Deum deprecans, vt misericordiae suae opem ostendere dignaretur. Nondum orationem compleuerat, cum plenus fiducia, panis buccellam cum vino, misero animam iam propere exhalanti offerri iubet. Res sane mirabilis, ille qui iam mortis acerbitate oppressus spiritum tradere putabatur, statim ad pristinum vigorem reuocatur, & integris corporis animique viribus, quanta sit Dei erga fideles seruos suos benignitas declarat.

Curatur propere exortus.

Pena violentantis diem Dominicae resurrectionis.

Die illa, quae Christi a mortuis excitati memoriam nobis representat, & singulari ceremoniarum sanctitate ab omnibus celebratur, rusticorum quidam, in opus incumbere non est veritus, sed mox manu eius exarescente, cruciatu intolerabili diras violati festi poenas luit. Tum vero pro-

multum temeritatis & inobedientiæ suæ sibi conscius, quod reliquum erat, ad patrocinium S. Anthonii suppliciter confugit. Sulpitius verò, quamquam admissum detestaretur flagitium, hominem tamen solita pietate miseratus, unâ secum ad ecclesiam abduxit. Ibi sub ara prostratus sacerdos Dei, preces iungit precibus: deindè domum rediens totam noctem cum multis lachrymis in oratione transmisit. Manè autem factò cum debitâ Deo preces persolurus ad templum venisset, promiscuum cernit vulgus, hominem illum cum securi inuentem: at ipse iterum se pronum abiiciens pro salute miseri Dominum deprecatur. Tum miser ille doloris acerbitate victus, tam immanes cum lugubri admodum fletu clamores edidit, ut omnes immenso pauore correptos in fugam verterit; Viro autem sancto preces suas non remittente sacrilegi manus sanitatem recepit, & reuulsus cum peccati sui confessione lachrymis, ab omni reatu absolutus.

Hæc & alia admirandæ sanctitatis opera quamuis illum per vniuersam regionem valdè celebrem redderent, non tamen à recto virtutum tramite in scopulos superbiæ impellere potuerunt, sed quò maioribus virtutum ornamentis decoratus, alijs admirabilior videbatur: eò sese submissius humiliusq; gerebat. quæ res eum omnib. adeò gratum reddidit, ut plurimi sese ardenti studio ad eius disciplinam aggregarent. Contererat vir Sanctus, innumerabilium clericorum & Monachorum pater effectus, monasteria non pauca, aliaque pietatis domicilia plurima; in quibus non modo castam, & ab omni profanorum hominum consuetudine remotam, vitam

Multa condidit loca sacra.

vitam degebant, sed etiam tam excellenti ceteris
disciplinæ desiderio inflammata, ut multi fac-
rum; literarum dulcedine capti, exemplo be-
viri post triduum demum cibum caperent. Hi
enim vir sanctus in primis & sibi & suis discipu-
lis proponebat, ut corporis non modo mortua-
tione vacuos, & pravas cupiditates reprimere,
sed ut omnes sapientiæ & scientiæ opibus excel-
lenter instructi, alios ad simile pietatis studium
vocarent. Eiusmodi autem filiorum studio pariter
sanctus adeo delectabatur, ut neque in ultimo ho-
re spiritu, ab ijs se auelli pateretur. Vires illius
senecta exhaustæ, deficiebant, cum multorum
genium meritorum splendore coruscans, ita etiam
excessit, ut omnibus ad eum confluentibus, ma-
gnum sui desiderium reliquerit. Funus fuit mu-
torum lachrymis procuratum, & in basilicam
quàm iam antè exstruxerat illatum. Vbi autem
sacrum corpus tumulo inferendum esset, plebs
niuersa pastoris sui absentiam non ferens, humi
prostrata voces admodum lugubres edidit & mu-
tis lachrymis quereimonijsque, quantum excru-
morte dolorem caperet, testata est. Sed vir san-
ctus, ut pias suorum lachrymas abstergeret, & in-
nequaquam pastoralem simul cum corpore co-
ram deposuisse ostenderet, mox eos spiritu inui-
sit, & homines varijs languoribus & morbis op-
pressos ibidem presentes, insigni clarissimoque
sanitatis beneficio affecit; Eius rei fama cum per
varias non modo ciuitates, sed regna etiam terra-
rum vagaretur, innumerabilem hominum mul-
titudinem varijs calamitatibus miseram, ad be-
ti viri sepulchrum inuisendum excitauit, & in in-
ximam similis consequendi beneficijspem addu-
xit. quæ sanè spes cumulatè eis, quod desideraba-

Obitus san-
cti viri.

Miracula
post obitum.

præstitit. Nunquam enim eos, qui debita fide in
quavis necessitate Christi opem, eius patrocinio
implorant, inanes à se demisit, sed tantis & tam
magnificis beneficijs auctus & amplificatos extu-
lit, ut omnes eius sanctitatem eximijs præconijs
ubique celebrarent.

DE CATHEDRA S. PETRI APOSTO-
li, qua primum Romæ sedit, ex ijs qua ex-
tant apud C. Baron.

In Not ad
Mart. Rom.
& To. 1. An-
nal. Eccle.

ANTIQUA in Ecclesia consuetudine, ea-
que laudabili statutum erat, ut anniuer-
saria dies, qua quis alicui sedi præfectus es-
set Episcopus, festiuo gaudio celebraretur. Qui
sane vsus tam in Occidentali quàm Orientali ec-
clesia à cunctis receptus fidelibus, in annos singu-
los repetitus (licet interdum alicubi prætermis-
sus, sed restitutus) in hodiernum vsque sanctissi-
mè perseuerat. Et quidem de consuetudine Ro-
mance Ecclesie, cum innumera ferè extant exem-
pla, tum S. Leonis Papæ luculenti sermones, egre-
gè testatum faciunt, quanta festiuitate dies illi
peragerentur. Confirmat eadem S. Paulinus &
Hilarius Pontifex ad Ascanium, ac cæteros pro-
uincie Tarraconensis episcopos scribens, De alia-
rum verò Ecclesiarum vsu, b Ambrosius, item que
Augustin. præclaris testantur monumentis, quâ
festiua dies illa fuerit anniuerfaria, qua ad Eccle-
siarum regimen, sacri Antistites prouecti sunt.
De Orientalis verò Ecclesie consuetudine satis
moment Græcorum menologia, in quibus S. Basi-
lii Joannis Chrysostomi, & aliorum agitur sedes
anniuerfaria dies.

18. Ianuarij.

a Epist. 15. ad
Seuerum.
b De Felice
Comensi,
episcopo.
lib. 8. Epist.
60. edit. Rō.
c De die Na-
tali Aurelij
Episcopi
Cartha. ser-
3. de verbis
Domini in
fine.
Item de sua
ipius Anni-
uerf. die Or-
dinatio ho-
mil. 4. & 25.

Si igitur laudabilis hic vsus, ab omnibus eccle-
sijs